

УЗАГАЛЬНЕННЯ ДО ТЕМИ 3

1. Серед учасників Другої світової війни Радянський Союз постраждав найбільше і у матеріальному, і у людському вимірі. Значна частина країни лежала в руїнах. При цьому в умовах розпочатої «холодної війни» доводилось надавати першочергового значення потребам оборони і необхідності якнайшвидшого опанування ядерних технологій. Тим не менше, відновлення зруйнованого господарства СРСР здійснив у найкоротші строки.

2. Зі смертю Й. Сталіна в країні розпочалась «відлига» - курс на демократизацію суспільного життя, здійснюваний за ініціативою М. Хрущова. У рамках здійснення господарських реформ значна увага почала приділятися забезпеченню населення предметами широкого вжитку. Підвищилися зарплати і пенсії, розпочалось масове житлове будівництво.

3. Після відсторонення М. Хрущова від влади, політику реформ частково було згорнуто. Наступний період радянської історії прийнято називати «періодом застою». У міжнародній політиці країна пройшла шлях від активної участі у процесі розрядки міжнародної напруженості до введення військ до Афганістану.

4. У 1985 р. СРСР очолив М. Горбачов, який проголосив початок «перебудови». Проте, внаслідок непродуманих кадрових і законодавчих змін становище у країні із застійного стало кризовим. У 1991 р. СРСР розпався на окремі національні республіки. Розпад величезної багатонаціональної країни став цивілізаційною трагедією для мільйонів людей, що несподівано опинилися в абсолютно нових умовах поза межами своєї етнічної території.

5. правонаступником СРСР стала Російська Федерація. Після періоду політичних й економічних криз, на початку ХХІ ст. вона досягла стабільності і повернула собі позиції однієї з найпотужніших держав світу.

6. Нові незалежні держави, які виникли на теренах СРСР, обрали різні моделі розвитку, проте всі вони пережили на початковому етапі економічні труднощі, зниження рівня життя населення, масове безробіття. У другому десятилітті ХХІ ст. ситуація у більшості з них покращилася, однак продовжують існувати деякі внутрішні проблеми і приховані конфлікти, які призводять до соціального невдоволення і потребують вирішення.

7. Після Другої світової війни у країнах Центральної та Східної Європи до влади прийшли уряди національних фронтів, які склалися з декількох партій і організацій.

8. Сліпе наслідування сталінських методів керування та радянської моделі побудови суспільства, без урахування місцевих особливостей, в Угорщині і Польщі (середина 1950-х рр.) та Чехословаччині (кінець 1960-х рр.) ставало причиною широкого невдоволення, після чого здійснювалася певна лібералізація влади.

8. У другій половині 1980-х рр. у країнах «народної демократії» відбулися мирні (за винятком Румунії) «оксамитові» революції. Внаслідок цього до влади прийшли прозахідні політики, які розпочали перебудову економіки на ринковий лад, приватизацію промислових та сільськогосподарських об'єктів. Вони відмовилися від марксистської ідеології і через деякий час вступили в ЄС та НАТО.

9. Внаслідок зовнішнього і внутрішнього втручання країн Заходу Югославія розпалася на національні держави, між якими у 1990-х рр. відбувалися кровопролитні конфлікти на етнічному та релігійному ґрунті. Територія Сербії неодноразово піддавалася бомбардуванню НАТО. Гарячою точкою Балкан на сьогодні залишається Косово.

